

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

עקב

נקודת המפנה של העם היהודי

יצא לאור בתאריך:

ט"ז מנחם אב תשס"ז

פרשה:

עקב

כותרת:

נקודת המפנה של העם היהודי

פרשת עקב

נקודת המפנה של העם היהודי

מיד לאחר מלחמת ששת הימים הופצו בישראל מדבקות "ישראל בטח בצה"ל". כעבור שנים, כאשר פרצה מלחמת יום הכיפורים הופצו מדבקות בנוסח אחר: "ישראל בטח בה". התופעה הזאת שאדם בוטח בעצמו יתר על המדה, אינה מוכרת לנו רק בימי מלחמה, אלא גם בחיי היום-יום שלנו, כאשר מי שהוא ביזנס מאן גדול הצליח בעסקיו, הוא סבור שהוא האדם החכם והמוצלח ביותר, וכפי שאנו קוראים בפרשת השבוע (דברים ח' י"ז) שה' מזהיר "ואמרת בלבבך כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל".

אסור לו לאדם לחשוב שזה בכוחו.

בפרשתנו מספרת התורה בהרחבה על שבירת הלוחות, כיצד משה רבינו ירד מהר סיני וראה את העגל שעשו "ואתפוש בשני הלוחות ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם לעיניהם".

מה התרחש עם השברים הללו ומה עשו אתם? כתוב בגמרא (ברכות ח ע"ב) לוחות ושברי לוחות מונחים בארון, לא הניחו אותם בגניזה ביחד עם כל ה"שמות" אלא שמרו אותם בתוך ארון מיוחד. ולפי דברי רש"י עה"ת (ותוס' בעירובין ס"ג ע"ב ועוד) זהו ארון עץ שמשה רבינו עשה מיד כשירד מהר סיני, עוד לפני שבצלאל עשה את הארון שהיה בקה"ק, וכפי שרש"י אומר בפרשתנו (י"א, א) "ועשית ארון – ואני עשיתי ארון תחילה, שכשאבא והלוחות בידי היכן אתנם ולא זה הוא הארון שעשה בצלאל... וזהו שהיה יוצא עמהם למלחמה, ואותו שעשה בצלאל לא יצא למלחמה אלא בימי עלי ונענשו עליו ונשבה", וכמו שרש"י אומר בבהעלותך במפורש (י, לג) – "וארון ברית ה' נוסע לפניך דרך שלשת ימים זה הארון היוצא עמהם למלחמה ובו שברי לוחות מונחים".

וא"כ כשהיו יוצאים למלחמה, היו לוקחים דוקא אז את הארון שבו היו מונחים שברי הלוחות.

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

עקב

נקודת המפנה של העם היהודי

שואל הרבי (בלקו"ש חי"ד עקב א') הרי שברי הלוחות מזכירים את החטא של עם ישראל הוא חטא העגל, וא"כ מהי הסיבה שהיו לוקחים אותם למלחמה? הרי בימי המלחמה היו ישראל צריכים לזכויות גדולות ולכאורה היה מתאים יותר שיקחו את הארון שהיה בקודש הקודשים, ומהי אפוא המעלה שיש בשברי הלוחות!?

בואו נחدد ונדגיש את השאלה: ביום כיפור ישנם אנשים ובעיקר נשים שמקפידים שלא ללבוש על עצמם תכשיטי זהב, והטעם לזה הוא שבזמן שבית המקדש היה קיים, היו בגדיו של הכהן הגדול שזורים עם חוטי זהב, וביום כיפור כשהוא היה צריך להכנס לקודש הקודשים לכפר על עם ישראל הוא היה מחליף את בגדיו לבגדי לבן "לפי שאין קטיגור נעשה סניגור", כדי שלא ליתן "פתחון פה לשטן לקטרג ולומר אתמול עשו להם אלהי זהב והיום הם מבקשים לשמש בבגדי זהב". לא רוצים 'לנפנף' עם משהו שמזכיר את החטא, וכמו שאדם לא יבוא אל המלך לבקש את סליחתו עם אותם בגדים בדיוק שאתם הוא חטא כלפיו, אלא להיפך הוא ינסה לשוות לעצמו מראה שונה לחלוטין. עד"ז אנו מוצאים בקשר לר"ה שהגמרא (במסכת ר"ה כ"ו ע"א) מבארת על המשנה שאומרת שכל השופרות כשרים מלבד של פרה, היות שאין קטיגור נעשה סניגור, כלומר, הואיל והפרה מזכירה את חטא העגל הרי היא בבחינת קטיגור, לפיכך אי אפשר להשתמש בקרנה לשם שופר שהוא בבחינת סניגור כאשר באים בראש השנה לבקש מחילה מאת הבורא.

וא"כ נשאלת אפוא השאלה, כאשר יוצאים למלחמה וזקוקים לזכות הכי גדולה כדי לנצח, עד כדי כך שהמשנה (סוטה מ"ד) אומרת עה"פ איש הירא ורך הלבב ילך וישוב לביתו – "ר' יוסי הגלילי אומר הירא ורך הלבב זהו המתירא מעבירות שבידו", והגמרא מבארת "דתניא שח בין תפילה לתפילה (בין הנחת תפילין של יד לשל ראש – רש"י) עבירה היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה". אדם שאינו צדיק גמור אין לו לצאת לחזית המלחמה. וא"כ מדוע דוקא בשעת המלחמה מביאים את הארון עם שברי הלוחות ודוקא זה יביא את הנצחון המבוקש!?

ואולי י"ל ע"ד המוסר: כאשר משה רבינו ירד מהר סיני, לא מוצאים שהיתה התנגדות כלשהי למשה, כל אותם האנשים שרק לפני שעה קלה עבדו סביב העגל – נעמדו דום. וכשהוא אמר לבני לוי עברו ושובו משער לשער והרגו איש את אחיו וכו', לא מצינו שהיתה איזו התנגדות כל שהיא משום איש מישראל. מתי בדיוק חל השינוי הזה, הלא רק כמה שעות קודם לכן הם הרגו את חור שהתריע

פרייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: ט"ז מנחם אב תשס"ז
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

עקב

נקודת המפנה של העם היהודי

וניסה לעצור אותם מלעשות את העגל (ולכן אהרן הכהן החליט שכדאי לשתף פעולה עד שמשה ישוב), והנה, כאן ברגע אחד כולם השתנו לטובה, נהפך לבס בבת אחת!

אלא כשמשה ירד מהר סיני ושבר את הלוחות, זה היה נקודת המפנה החזקה ביותר שישנה בעולם, באותו רגע נשבר לכל אחד משהו בלב ואז השתנה הלב היהודי לתמיד, משה רבינו פעל שבירה וביטול בתוך כל אחד מאיתנו.

והביטול הזה נשאר לתמיד, וכמו שהקוצקער אמר שאין דבר שלם יותר מלב שבור. וכמו שאת שברי הלוחות לא יכלו לתקן לעולם, כך הלב היהודי לעולם לא יכול לרפאות את השבר והמשבר שנוצר מהטראומה של שבירת הלוחות ולכן "ואשברם לעיניכם", לעיני כולם, כי עם ישראל כשיצאו ממצרים היו כמו אותו אדם שמצליח בביזנס וסבור שהוא מנהל את העולם, אבל לפתע כשיש לו ירידה ולבו נשבר בקרבו הוא נזכר שהקב"ה הוא הנותן לו את הכוח לעשות חיל, ולכן כשהוא מצליח בעסקיו יעמדו תמיד לנגד עיניו שברי הלוחות.

בשביל בני ישראל כעם, רגע שבירת הלוחות היה למעשה נקודת המפנה של תשובה. באותו הרגע הכל השתנה לתמיד. ולפיכך כאשר יוצאים למלחמה – זה מזכיר לחיילים את הרעיון שהקב"ה הוא הנותן לך כוח לעשות חיל. כאשר הם לא יחשבו שכוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה – אזי הם ינצחו במלחמה, וזה גם מזכיר את הזכות שלהם שהם לא רק בדרגת צדיקים גמורים אלא התעלו למדרגת בעלי תשובה, שבאותו רגע של שבירת הלוחות – הם עשו תשובה כזאת שנותרת לנצח.

פרייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: ט"ז מנחם אב תשס"ז
הדברים על אחריות הכותב בלבד